

Με δύο ενημερωτικές εκδηλώσεις οι οποίες έλαβαν χώρα στην Καλαμπάκα, τη Δευτέρα 21 και την Τρίτη 22 Νοεμβρίου 2016, για τη νόσο του Alzheimer, στο Κέντρο Ανοιχτής...

Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) και για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στη Βιβλιοθήκη, αντίστοιχα, φέραμε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός μας τις δύο πιο ευαίσθητες ηλικιακές κοινωνικές ομάδες του τόπου μας. Τους ηλικιωμένους και τα παιδιά. Τους βετεράνους της ζωής και το μέλλον της κοινωνίας μας. Καθώς και οι δύο εκδηλώσεις αυτές συνέπεσαν με την Ημέρα Εορτασμού των Ενόπλων μας Δυνάμεων - δεν θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον Διοικητή της ΣΜΥ, Ταξίαρχο κ. Γ. Λιάκο για την παρουσία του, κάνοντας τον παραλληλισμό με το "ΑΜΕΣ ΠΟΚ ΗΜΕΣ ΑΛΚΙΜΟΙ ΝΕΑΝΙΑΙ" και με το "ΑΜΕΣ ΔΕ Γ' ΕΣΟΜΕΘΑ ΠΟΛΛΩ ΚΑΡΡΩΝΕΣ" που τραγουδούσαν οι γέροντες και τα παιδιά της αρχαίας Σπάρτης, κατά τη διάρκεια των στρατιωτικών τους παρελάσεων και εορτών. Δεν ήταν η πρώτη φορά που μίλησα στη Βιβλιοθήκη της Καλαμπάκας, καθώς με είχε φιλοξενήσει και στο παρελθόν, πριν ακόμη ανεγερθεί το νέο της κτήριο και η Καλαμπάκα αποκτήσει αυτό το πραγματικό στολίδι, το πνευματικό κύτταρο του κοινωνικού ιστού ολόκληρου του Δήμου Μετεώρων που παράγει καθημερινώς πολιτισμό, χάρη στην ευεργέτιδα κα Δημουλά η οποία στέλνει, από την άλλη όχθη του Ατλαντικού και την ακαδημαϊκή γνώριμή μου Βοστώνη, τους παλμούς της προσφοράς και της χρησιμότητας του Οικουμενικού μας Ελληνισμού. Τότε, είχα παρουσιάσει στους συμπολίτες μου το βραβευμένο λογοτεχνικό μου έργο. Πέντε χρόνια μετά, με τον δρόμο της προσφοράς στην τοπική κοινωνία πάντοτε ανοιχτό, είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε, με τη γλώσσα της επιστήμης, για το

κοινωνικό κομμάτι που προσωποποιεί τις ελπίδες μας για ένα καλύτερο αύριο. Για το παιδί και τα δικαιώματά του, σε έναν κόσμο ρευστότητας και κρίσης. Μία κρίση για την οποία οφείλουμε όλοι μας να αναζητούμε τρόπους και πρωτοβουλίες χρησιμότητας ώστε να τη μετατρέψουμε σε ελπίδα. Μία κρίση που -ανάμεσα στα άλλα- υποθάλλει και ευοδώνει την πολύπλευρη κακοποίηση των ανηλίκων (σεξουαλική, σωματική, λεκτική) καθώς και την εκμετάλλευση, την παραμέληση και την αποστέρησή τους από τη γονεϊκή φροντίδα, φαινόμενα απεχθή αλλά δυστυχώς παγκόσμια, τα οποία αποτελούν βόμβες στα θεμέλια της κοινωνίας μας. Πρέπει να υπογραμμίσουμε πως οι πράξεις πάνω στο σώμα είναι πράξεις πάνω στον ψυχισμό και για αυτό οφείλουμε να λαμβάνουμε όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα. Μέτρα που προβλέπονται από τη σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Δυστυχώς όμως, η εφαρμογή τους παραμένει με πολλά κενά στην ελληνική πραγματικότητα.

Μέσα από τη συμμετοχή μου στις ιατρικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες των Γιατρών του Κόσμου, για τα παιδιά της Αφρικής, στην Τανζανία είχα την ευκαιρία να βρεθώ κοντά σε παιδικούς πληθυσμούς μαστιζόμενους από ανθρωπιστικές κρίσεις. Τώρα η κρίση, οικονομική, κοινωνική και ηθική χτυπά -επί πολλά χρόνια- την ίδια μας την πατρίδα, τους πολίτες και τα παιδιά. Γιατί, οι επιπτώσεις της κρίσης είναι διαγενεακές. Πρέπει, λοιπόν, να γίνει αντιληπτό πως η κρίση επιδρά στους γονείς επηρεάζει την ανάπτυξη και την ψυχική υγεία των παιδιών. Αυτή η επίδραση μπορεί να είναι ισχυρή και μακροχρόνια. Μπορεί να εξακολουθήσει και στην ώριμη ηλικία, ανεξάρτητα από ενδεχόμενη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών.

Την ίδια στιγμή, η κρίση πλήττει και μία άλλη ευαίσθητη κοινωνική ομάδα, αυτήν της τρίτης ηλικίας. Πλήττει όλους τους ηλικιωμένους και ιδιαίτερα όσους νοσούν από τη νόσο του Alzheimer ή από συναφείς ανοϊκές διαταραχές. Παράλληλα, το δυσμενές κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο της παρούσης συγκυρίας αφήνει το αρνητικό του αποτύπωμα και στα καταγεγραμμένα ποσοστά της γεροντικής κατάθλιψης. Οι ιατροκοινωνικές παράμετροι των διαταραχών της μνήμης και του συναισθήματος στους ηλικιωμένους είναι ιδιαίτερα σύνθετες, με τους πάσχοντες από Alzheimer's να ανέρχονται στα 10.000.000 στην Ευρώπη και στις 200.000 στην Ελλάδα, ενώ το ετήσιο κόστος της άνοιας υπολογίζεται στα 3 έως 6 δις Ευρώ για τη χώρα μας. Στην εκδήλωση που διοργάνωσε το ΚΑΠΗ Καλαμπάκας, είχαμε την ευκαιρία να εστιάσουμε στους γενετικούς και τους τροποποιήσιμους παράγοντες κινδύνου εκδήλωσης της νόσου, με έμφαση στην ανάγκη πρώιμης αναγνώρισης των διαταραχών της μνήμης, έγκαιρης έναρξης της φαρμακευτικής αγωγής και πρόληψης των αγγειακών παραγόντων κινδύνου. Τονίσαμε την ανάγκη υποστήριξης και των συγγενών των πασχόντων από Alzheimer's, προς ελάφρυνση του λεγόμενου "βάρους των φροντιστών", παρουσιάζοντας, στη συνέχεια, την

"ψευδο-άνοια" της κατάθλιψης, καθώς και ορισμένες άλλες, αναστρέψιμες μορφές άνοιας.

Μία ομιλία μου στο ΚΑΠΗ της πόλης από την οποία κατάγομαι, εξ αμφοτέρων των γονέων μου, δεν θα μπορούσε να μην έχει αναφορά σε δύο ανθρώπους που αμφότεροι δεν πρόλαβαν να γεράσουν στην Καλαμπάκα και να επισκεφθούν το φιλόξενο περιβάλλον του ΚΑΠΗ. Στον πρώτως εκλιπώντα πατέρα μου, Χρυσόστομο Χ. Λιάπη, απόστρατο Αξιωματικό της Πολεμικής Αεροπορίας, ο οποίος έπασχε από ένα άλλο νευροεκφυλιστικό νόσημα, τη νόσο του Parkinson και στον εκ μητρός παππού μου, Ήρωα της Αλβανίας, Υπολοχαγό Δημήτριο Θ. Ζιώγας, το όνομα του οποίου φέρει τιμητικώς το Στρατόπεδο της Καλαμπάκας. Ο ζηλόφθονος χρόνος και η βάσκανος μοίρα δεν μου έδωσαν την ευκαιρία να συνδράμω ως γιατρός, ως γιος και ως εγγονός στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των γηρατειών τους, καθώς ουδείς τους μακροημέρευσε. Ήταν και αυτός ένας από τους λόγους για τους οποίους πήραμε, με τη Διοίκηση του ΚΑΠΗ, αυτήν την πρωτοβουλία ενημέρωσης και προαγωγής της Υγείας της Τρίτης Ηλικίας στον Δήμο Μετεώρων. Γιατί στην Καλαμπάκα και στον νομό των Τρικάλων, με φέρνουν οι απώλειές μου και μία ακαταπόνητη διάθεση προσφοράς και χρησιμότητάς μου στους συμπολίτες μου, ως αντιστάθμισμα στις απώλειες αυτές.

Χρίστος Χ. Λιάπης MD, MSc, PhD
Ψυχίατρος - Διδάκτωρ Παν/μίου Αθηνών
email: chliapis@yahoo.gr
Twitter: @Chris_Liapis